

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul proiectului constă în crearea bazei normative necesare înregistrării genetice judiciare în Republica Moldova. Înregistrarea genetică nu se prezintă doar ca o acțiune (nr.15.2) în cadrul compartimentului VI „Afacerile Interne și Siguranța Cetățeanului al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.890/2016” dar și ca un factor important ce va contribui la descoperirea infracțiunilor, identificarea și tragerea la răspundere a infractorilor.

Instituționalizarea și reglementarea înregistrării genetice judiciare va face posibilă descoperirea infracțiunilor și identificarea rapidă a autorilor infracțiunii în baza profilului genetic (datelor ADN). De asemenea, va deveni posibilă stabilirea identității cadavrelor neidentificate, a persoanelor dispărute fără urmă, determinarea gradului de rudenie a persoanelor aflate în căutare, realizarea schimbului de informații cu alte state (date ADN) etc.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică suficient necesitatea elaborării și promovării proiectului. Pentru o mai bună percepere și înțelegere a necesității proiectului, autorul face trimitere nu atât la considerentele de ordin internațional și comunitar (de raliere la standarde europene), cât la aspectele practice pe care le implică – crearea, dezvoltarea și gestionarea unei baze de date genetice computerizate în scopul identificării rapide a autorilor infracțiunilor pe baza profilului ADN-ului uman. Argumentele au un plus de valoare și datorită faptului că o asemenea bază de date (a materialului biologic) nu există în Republica Moldova și din această cauză uneori este dificilă identificarea cadavrelor, stabilirea identității persoanelor dispărute, determinarea gradului de rudenie etc.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului de lege presupune cheltuieli financiare suplimentare. În nota informativă autorul prezintă un calcul estimativ (în baza studiului de fezabilitate efectuat de compania spaniolă Global Business Strategies) pentru crearea laboratorului ADN în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și pentru procurarea utilajului necesar laboratorului, acomodarea încăperilor, procurarea materialelor de consum pentru un an de zile, instruirea personalului – de circa 3,5 milioane euro. De asemenea, pentru crearea și întreținerea bazei de date genetice, precum și întreținerea ulterioară a laboratorului, conform autorului, sunt necesare cheltuieli anuale de circa 200-500 mii euro, în dependență de numărul examinărilor efectuate.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul promovează interesele Ministerului Afacerilor Interne care, în baza cadrului normativ elaborat, va putea să creeze un centru (laborator) de analiză genetică judiciară, pentru a îndeplini cu succes sarcinile ce-i revin în domeniul combaterii criminalității. Prevederile proiectului sunt conforme interesului public general de a asigura ordinea publică și siguranța cetățenilor, de a descoperi infracțiunile comise, de a identifica și prindere infractorii.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul și nota informativă la acesta, era publicat pe site-ul Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md și pe portalul informativ www.particip.gov.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Articolul 9 alin.(1): Prelevarea materialului biologic pentru înregistrarea genetică se realizează de către personalul calificat al subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne instruit în acest sens, iar după caz, și de către personalul calificat al unităților medico-legale ale Centrului de Medicină Legală pe lângă Ministerul Sănătății.

Semnalăm asupra necesității modificării conținutului normei, în așa măsură încât reglementările să nu limiteze doar la reprezentanții a două autorități posibilitatea prelevării materialului biologic pentru înregistrarea genetică. Realitățile contemporane demonstrează interconexiunea dintre diferite infracțiuni din categorii de infracțiuni diferite. Instrumentarea unora dintre acestea sunt date prin lege în competența altor autorități și organe – Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, etc.

Necesitatea operării modificării se bazează și pe prevederile art.273 Cod de Procedură Penală, care stabilește organele de constatare, competența și acțiunile lor, mai ales dacă luăm în considerare prevederea art.8 lit.c) din proiect: sunt pasibile înregistrării genetice „urme biologice prelevate la fața locului”.

Nu considerăm coerentă reglementarea care va impune reprezentanții acestor organe să înainteze o solicitare către reprezentanții Inspectoratului General al Poliției sau reprezentanții unităților medico-legale să vină în vederea prelevării materialului biologic. Păstrarea reglementării în forma actuală va permite dezvoltarea unei noi etape birocratice (procedura înaintării solicitării și desemnarea executorilor), precum și diminuarea caracterului operativ al acestei operațiuni simple.

Recomandarea: Recomandăm autorului adoptarea unei formule de reglementare care ar permite prelevarea materialului biologic și de către reprezentanții altor categorii de organe și autorități, care conform art.273 Cod de Procedură Penală au atribuții de constatare a infracțiunii.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
Roman Starăciuc
19 Octombrie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articolul 9 alin.(1): Prelevarea materialului biologic pentru înregistrarea genetică se realizează de către personalul calificat al subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne instruit în acest sens, iar după caz, și de către personalul calificat al unităților medico-legale ale Centrului de Medicină Legală pe lângă Ministerul Sănătății.</p>	<p>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p>	<p>Semnalăm asupra necesității modificării conținutului normei, în așa măsură încât reglementările să nu limiteze doar la reprezentanții a două autorități posibilitatea prelevării materialului biologic pentru înregistrarea genetică. Realitățile contemporane demonstrează interconexiunea dintre diferite infracțiuni din categorii de infracțiuni diferite. Instrumentarea unora dintre acestea sunt date prin lege în competența altor autorități și organe – Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, etc.</p> <p>Necesitatea operării modificării se bazează și pe prevederile art.273 Cod de Procedură Penală, care stabilește organele de constatare, competența și acțiunile lor, mai ales dacă luăm în considerare prevederea art.8 lit.c) din proiect: sunt pasibile înregistrării genetice „urmele biologice prelevate la fața locului”.</p> <p>Nu considerăm coerentă reglementarea care va impune reprezentanții acestor organe să înainteze o solicitare către reprezentanții Inspectoratului General al Poliției sau reprezentanții unităților</p>	<p>Recomandăm autorului adoptarea unei formule de reglementare care ar permite prelevarea materialului biologic și de către reprezentanții altor categorii de organe și autorități, care conform art.273 Cod de Procedură Penală au atribuții de constatare a infracțiunii.</p>

		medico-legale să vină în vederea prelevării materialului biologic. Păstrarea reglementării în forma actuală va permite dezvoltarea unei noi etape birocratice (procedura înaintării solicitării și desemnarea executorilor), precum și diminuarea caracterului operativ al acestei operațiuni simple.	
--	--	---	--